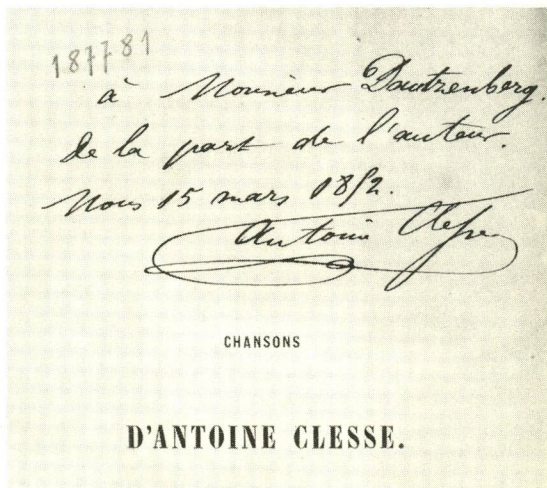


ALLERLEWEL, ANNA DILLER

CLBSE, Antoinette, dichter/s-Grauerhase 30 mei

1816 - Bergen [Mons] 9 maart 1889).

Vader Clesse, die een soldaat van Napoleon was, keerde kort na de geboorte van Antoine naar Wallonië terug. Vader en zoon oefenden in Bergen het vak van wapensmid uit. Door Boileau geïnspireerd begon Antoine Clesse gedichten te schrijven. Een ode van hem werd in 1839 door de Société des Arts et des Sciences du Hainaut bekroond. Clesse schreef vooral vaderlandse liederen en liederen in de volkston, die hem in populariteit P.J. de Béranger deden evenaren en waarvan in 1845 de eerste bundel verscheen. Van hem stamt het nu nog bekende vers, uit augustus 1847, ontleend aan het gedicht *Réponse d'un Belge aux journaux allemands*: „Flamands, Wallons, / Ce ne sont là que des prénoms, / Belge est notre nom de famille” (Vlamingen, Walen, het zijn maar voornamen, Belg is onze familienaam). Het gedicht verscheen in de bundel *Chansons* van 1852, waarin achteraan met afzonderlijke paginering enkele gedichten van Clesse in de Nederlandse vertaling van Prudens van Duyse zijn opgenomen. Ook het hier besproken gedicht komt erin voor onder de titel *Wael en Vlaming*. Het refrein luidt daar: „De ziel van Vlaming en van Wael / Is één bij hun verscheiden tael, / En Belgen heeten beiden weder”. Door unitaristen werd het gedicht van Clesse vaak tegenover Vlaamsgezinden geciteerd. In de geschiedenis van de Antwerpse Vlaamsgezinde studentenbeweging is hieromtrent een incident bekend gebleven. Prefect Loos van het atheneum, waar de



radicale vrijzinnige Vlaamsche Bond actief was en waar al meer dan eens deining was ontstaan, citeerde in de lente van 1914 het gedicht in een dankwoord na een toespraak over de hertogen van Bourgondië. De leerlingen jowden hem daarom uit.

LITERATUUR: M. Wilmotte, *Un siècle de littérature en Hainaut*, in *Revue Franco-Belge* (1932); - C. Bronne, *Antoine Clesse*, in *Cassandra* (13 mei 1939); - G. Dautrepoint, *Clesse, Antoine*, in *Biographie Nationale*, XXIX (1957); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, IV (1963).

GASTON DURNEZ